Simona ANTOFI, Universitatea „Dunărea de Jos" din Galați

REEVALUĂRI CRITICE ŞI MUTAŢII CANONICE ÎN DICŢIONARELE DE LITERATURĂ ROMÂNĂ: *DICŢIONARUL LITERATURII ROMÂNE DE LA ORIGINI PÂNĂ LA 1900* VS *DICŢIONARUL GENERAL AL LITERATURII ROMÂNE*

Reaşezarea componentelor canonului literar reprezintă, în decursul istoriei literaturii, un posibil instrument de măsurare a forței de (re)modelare a ierarhiilor (pre)stabilite pe care o deține oricare dintre ipostazele *bătăliei dintre antici şi moderni.* Mutațiile la nivelul mentalităților şi al ideilor sunt determinate de schimbările de paradigmă culturală, de negocierea permanentă dintre *nou* şi *vechi*, la nivelul a ceea ce Lovinescu numea *spirit al veacului*, şi determinante atât pentru literatură cât şi pentru metadiscursul ce o însoțeşte. În fond, aventura diacronică a operei literare a unui scriitor – casnonic sau nu – şi a profilului artistic al acestuia - este construită din dialogul neîntrerupt al textelor cu cititorii lor, al metatextelor cu textele şi cu toate categoriile de cititori implicate, precum şi al metatextelor între ele.

Benefic sub aspectul înnoirii instrumentarului de lucru şi al abordărilor propuse de discursul critic, dialogul pluristratificat al diferitelor generații cu imaginea mai mult sau mai puțin (contra)făcută a scriitorului a cărui umbră persistă indecis, undeva între textul său şi lume, este pândit de pericolul a ceea ce Eco numeşte, comentându-l pe Ch. S. Peirce, *semioză nelimitată*. În acest context, menirea dicționarelor de literatură este de a contrabalansa o eventuală *derivă interpretativă* prin fundamentarea unui mod coerent şi ferm de a privi lucrurile. Învestit cu autoritatea modelului critic, articolul de dicționar se vrea o sinteză, o sistematizare şi o schematizare care să faciliteze contactul cititorului cu textul, pe baza unor coordonate stabile, motivate estetic, care să dirijeze lectura.

Fenomenul receptării operei canonice eminesciene cunoaşte, în *Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900* (Ed. Gunivas, 2007 - reeditare), respectiv în *Dicționarul general al Literaturii române* (E/K, Ed. Univers Enciclopedic, 2005), două vârste definitorii pentru mutațiile ideologice radicale - în sensul ideologiei ca forță morală şi grilă de autoevaluare – înregistrate la nivelul discursului critic.

Două sunt nivelurile de scriitură pe care se desfăşoară primul discurs critic amintitt. Pe de o parte, suita imediat recognoscibilă de platitudini, clişee lingvistice şi de percepție, formulări stereotipe şi anchiloze tributare metadiscursului realist - socialist, al cărui scop fusese, se ştie, reabilitarea, pe criterii ideologice, a câtorva secvențe din literatura română în scopul (re)creării unui canon cu miză identitar – legitimatoare şi identificatoare. Pe de altă parte, atunci când frâiele discursului oficial aservit slăbesc, critica se poate desfăşura în voie, eliberată de orice servitute politică şi recuzitară, dovedindu-se capabilă de a construi un metatext autonom, echilibrat şi just în aprecieri, metodic în analiză şi concis în sinteză şi care, în plus, trăieşte prin propria forță de sugestie şi prin propriile formulări.

Dincolo de algoritmul impus oricărui articol de dicționar, care presupune identificarea şi prezentarea succintă a elementelor de biografie, *Dicționarul* menționat trasează direcțiile şi etapele formării spirituale a scriitorului cu intenția vădită de a face din el un spirit enciclopedic, un *uomo universale* de care panteonul literar românesc avea nevoie. Structura genialoidă a omului Eminescu – marcată fundamental de inadaptabilitate – se regăseşte ca miză a întregii demonstrații, în organizarea lexico – semantică a componentei aservite a discursului critic. Se adaugă, apoi, natura dinamică a firii poetului, verva polemică şi, obligatoriu, dimensiunea socială şi patriotică a întregii sale activități. Aşa se face că, subtil persuasivă la nivelul scriiturii, această componentă a discursului critic induce cititorului o aşteptare anume, vizând principalele caracteristici ale mitului eminescian, pe care

BDD-A3404 © 2009 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:58:32 UTC)

demonstraţia critică în ansamblul ei pare hotărâtă să le identifice şi să le argumenteze. Tendenţioasă, interpretarea faptelor va fi ascultat, la momentul redactării articolului, de comandamente de o cu totul altă natură decât cea estetică.

Implicarea tânărului Eminescu în activitatea Societăţii academice social – literare „România Jună", în organizarea serbării de la Putna, din 1871, sunt fapte a căror motivaţie este supralicitată. Iar funcţiile publice ocupate de poet – director al Bibliotecii Centrale ieşene, revizor şcolar – sunt fie prilej de „cunoaştere a culturii româneşti şi a istoriei naţionale" – lucru uşor de acceptat – fie efect al

> „dorinţei de a cerceta mediul rural, de a-şi îmbogăţi cunoştinţele asupra tuturor straturilor şi mediilor sociale, cu precădere asupra păturii ţărăneşti, pe care o considera baza societăţii şi a economiei statului."

De asemenea, prezentarea fiecărei etape din viaţa şi din activitatea creatoare a poetului este însoţită de câte un paragraf menit să dirijeze lectura în direcţia ideologic validată a epocii comuniste. Fie prin formulări ipotetioce, bazate pe indecizia programată a prezumtivului, fie prin structuri frazeologice ferme, cu mesaj limpede, aceste paragrafe fragmentează neplăcut şi zădărnicesc aproape efortul de a găsi un sens şi o coerenţă macrotextuală valabilă şi astăzi:

> „Munca la ziar, retribuţia modestă şi nesigură, sentimentul dependenţei de bunăvoinţa patronilor ziarului, conştiinţa că merita mai mult decât îi oferea societatea, imposibilitatea de a-şi asigura un cămin, toate acestea îl istovesc şi semnele tot mai evidente ale bolii încep să se facă simţite în comportarea poetului."

Revin cu insistenţă, pe parcursul articolului, nume celebre ale umanităţii, în postura de maeştri spirituali ai scriitorlui român comparabil, astfel, cu oricare alt gânditor şi creator de geniu. Şi încă o dată, deşi bazat pe fapte dovedite, printre altele, de manuscrisele poetului, tendenţiozitatea metadiscursului tranformă procesul eminescian de autoformare intelectuală într-un model exemplar, iar pe Eminescu însuşi într-un prototip: poetul naţional. Clişeele aglomerate în anumite secvenţe de text, formulările şablonizate şi golite de semnificaţie, mecanica fără greş a discursului aservit slujeşte în mod evident o ideologie partinică.

Poate nu întâmplător împinsă în partea a doua a articolului, componenta de critică adevărată a discursului contrastează în mod evident cui stereotipurile şi clişeele ideologice menite, poate, şi să adoarmă vigilenţa cenzurii. Iată, spre comparaţie, două secvenţe aparţinând celor două componente ale discursului critic:

> „Opera lui E., cel mai mare poet român, se explică nu numnai printr-o excepţională înzestrare nativă, ci şi printr-o neobişnuită aspiraţie spre cunoaştere, printr-o rară capacitate de asimilare a valorilor spirituale, însuşiri dominate de conştiinţa vocaţiei sale de creator. În structura personalităţii lui se includ, ca elemente de bază, cunoaşterea profundă a limbii şi psihologiei populare, a tradiţiilor şi obiceiurilor, a mentalităţii propriului său popor, impunând operei sale acea pecete naţională, timbrul specific în cadrul valorilor literare europene şi universale."; „Originalitatea creaţiei este dată de capacitatea, singulară în epocă, de a redimensiona şi recrea, cu naivitate de începuturi, viaţa şi natura, iubirea şi moartea, mersul astrelor şi destinul propriei naţiuni, de forţa de a încorpora drama individuală în zbuciumata istorie a umanităţii, gândirea cu marile ei întrebări în accidentul personal."

Avalanşa de superlative contribuie, şi ea, la constituirea unui Eminescu – sintetic pentru toate vârstele literaturii române, asimilate sau anticipate, precum şi a unui Eminmescu universal prin forţa şi prin dimensiunnile creaţiei sale. Fondul acestor afirmaţii nu este în sine eronat – nuanţări necesare l-ar face acceptabil şi astăzi – însă tendenţiozitatea falsifică iar exagerarea denotă obedienţă ideologică şi nefiresc.

Procedura de *reabilitare* a poetului are în centru combaterea *decepţionismului* sau, dup caz, reinterpretarea acestuia în grila potrivită. Aşa se face că, dacă „**E**. n-a fost un creator izolat de frământările vremii, ci a trăit în miezul luptelor politice" şi a fost „solidar cu destinele poporului român, în numele ideii de dreptate şi adevăr", faptul e de natură să estompeze

BDD-A3404 © 2009 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:58:32 UTC)

„unele aprecieri eronate ori neînțelegerea căilor de rezolvare a problemelor societății românești", din partea poetului. Mai mult, „**E**. aduce cea mai importantă contribuție la ideologia politică românească a secolului al XIX-lea". Formulări vecine *propagandei de partid şi de stat* se aglomerează treptat, culminând cu aprecierea „contribuțiilor dominant sociologice, dar şi analitice, ale lui Gherea."

Deşi inițial separată în două mari curente de opinie şi două direcții de receptare critică – linia Maiorescu şi linia Gherea – prezentarea principalelor voci critice abandonează încet – încet amprenta şi culoarea ideologică de moştenire realist – socialistă, precum şi funcția de *reabilitare* morală şi artistică a poetului – *proletar intelectual* nedreptățit de societate şi de istorie, *pesimist*, *decepționist* şi *nihilist*.

Vârstele poeziei eminesciene – considerată partea reprezentativă şi cea mai valoroasă componentă a întregii creații – sunt prezentate prin asocierea criteriului cronologic cu cel tematic, la care se adaugă compartimentarea pe specii şi pe tipuri de discurs literar. Şi chiar dacă dimensiunea socială a scrisului eminescian – incluzându-se aici „filonul național şi filosofic" – pare a fi privilegiată, încep să-şi facă loc, în structura discursului critic, formulări noi, proaspete şi reconfortante. Citit atent, articolul denotă, abia acum, deplina autonomie a gândirii critice, grila de lectură aplicată în mod real şi particularătîțile de referință ale vocii critice. Nu componenta socială, ci aceea erotică reprezintă fundamentul întregii creații eminesciene şi gândirea critică poate construi, cu deplină ştiință a arguentului, a retoricii oneste şi a talentului, o demonstrație de vocație autentică. Aşa se face că

> „valoarea poeziei erotice eminesciene vine din suverana ei spiritualitate, din dramatismul pe care îl imprimă contrarietățile, din profunzimea pe care i-o dă sondarea sufletului, din altitudinea la care o ridică meditația asupra destinului, din vastitatea pe care o capătă prin retrospectivă istorică şi prin desfăşurarea ei în cadrul naturii terestre şi astrale."

Şi iată un fragment care denotă ceea ce s-ar putea numi *poezie a criticii*:

> „Iubirea eminesciană nu este numai cântec, ci este meditație, dramă sfâşietoare, cataclism cosmic, bucurie şi durere, puritate şi lumină de lună."

Urmează identificarea ipostazelor erosului eiminescian, ale cărui reverberații în discursul critic denotă înrudirea spirituală şi un indubitabil simț al valorii. Şi chair dacă numai poezii antume funcționează ca argumente, faptul nu este de natură să perturbe eşafodajul demonstrativ echilibrat, care se încheie, însă, din păcate, cu o analiză de dimensiuni reduse, tributară, prin formulări şi opțiuni, unor modele critice clasicizate, uşor de recunoscut: „formă de o savantă simplitate", „dramă a antinomiilor".

Modelele folclorice ale scriiturii eminesciene sunt, apoi, trecute în revistă, pentru ca proza să facă obiectul unei prezentări descriptive şi al unei încercări de reabilitare – e adevărat, mai puțin insistentă – a textelor bănuite a fi mai puțin *veridice* şi mult prea influențate de filosofia idealistă germană, cu precădere de Schopenhauer.

Preocupările pentru limbă ale poetului ocupă ultimele secvențe ale articolului care se încheie, am zice, apoteotic:

> „prin înzestrarea genială, prin puterea de asimilare fără precedent a elementelor de cultură națională şi universală, prin identificarea destinului uman cu creația, opera eminesciană este o sinteză unică între valoarea individuală şi forța creatoare a unui popor, expresia supremă a individualității românești."

Perspectiva critică din *Dicționarul general* este radical diferită, pe toate planurile. Scriitura critic - analitică poartă amprenta inconfundabilă a stilului şi semnele textuale ale unei lecturi actuale, vii, făcute cu o reală pasiune de către Eugen Simion. Ideologia critică dă coerență ansamblului alcătuit din om, spiritul creator şi operă, mizând pe o profundă cunoaştere, atestată, atunci când e nevoie, şi pe o onestă dozare a argumentului critic, fără idei care să predetermine scriitura, în afară doar de acelea care rezultă din însuşi obiectul complex de studiu.

BDD-A3404 © 2009 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:58:32 UTC)

Moştenirea ereditară încărcată explică – aşa cum rezultă din prezentarea datelor biografice ale poetului – derapajul spiritual şi boala. Studiile şi acea „inerţie şcolară" cunoscută fac obiectul unei analiza judicioase, bazate pe fapte verificate şi pe documente. Raportul dintre legendă şi adevărul biografic este rezolvat rapid, ferm, decis, în avantajul celui de-al doilea. De altfel, pe tot parcursul articolului se pledează cauza vechilui deziderat al autonomiei esteticului. Insensibil faţă de opiniile biografilor de ocazie, înţelegător pe deplin cu genul de critică creatoare practicat de G. Călinescu, criticul (deşi sunt doi semnatari ai articolului, mâna fermă a lui Eugen Simion se simte peste tot) înregistrează, cu măsură, aventura spirituală şi autoformatoare a tânărului poet, aflat în căutarea timbrului propriu şi în plină efervescenţă creatoare. Idilele poetului şi situarea acestora la originea cutării sau a cutării poezii nu-i inspiră încredere, reţinându-i atenţia mai ales felul în care, în anii formării personalităţii creatoare eminesciene se conturează o concepţie complexă despre lume. Scurtul excurs privind receptarea critică a scriiturii eminesciene se încheie cu menţionarea binecunoscutei campanii dirijate de revista *Dilema*, menită să deconstruiască postmodern mitul Eminescu. Procedarea criticului este, din nou, maioresciană: prezintă succint faptele, execută dur şi încheie:

> „Câţiva publicişti tineri declară că **E.** îi plictiseşte şi că, în genere, este un poet depăşit, un prozator inexistent şi un publicist nul. Este expresia unui proces mai general, vizibil şi în domeniul istoriei, de demitizare a valorilor naţionale, pe motiv că acestea au fost exagerate şi, în consecinţă, trebuie revizuite pentru a putea să fim, astfel, acceptaţi în Europa. Argument facil. **E**. este el însuşi prin cultură şi prin deschiderea mare a poeziei sale, un europena din Răsărit. Ideea pusă în circulaţie cu acest prilej, cum că **E**. nu este poet naţional pentru că are o gândire paseistă, nu progresisită, este completamente falsă. Calitatea poeziei nu ţine nici de progresismul, nici de conservatorismul ideilor, ci de cu totul altceva."

Fără îndoială că miturile contrafăcute, mistificate, elaborate cu suficientă osârdie în anii 60 şi ridicate, apoi, la rang de adevăr absolut, postulat ca atare, multe dintre ele perpetuate până în anii 90 şi chiar după aceea, trebuie deconstruite cu aceeaşi migală cu care au fost elaborate. Însă demolarea radicală a unui scriitor canonic, în numele unei contraideologii la fel de nocive ca cea comunistă, nu are sorţi de izbândă, de vreme ce se face în afara cunoaşterii temeinice a operei scriitorului vizat.

În acest sens, procedarea lui Eugen Simion este în ea însăşi exemplară şi programatică cu discreţie, depăşind, cel puţin prin analiza câtorva texte eminesciene reprezentative, algoritmul, cerinţele şi restricţiile impuse de un articol de dicţionar despre literatură.

Criteriul cronologic, obligatoriu, este coroborat cu marcarea punctelor de excelenţă ale traseului creator eminescian şi cu bine o venită situare în sincronia culturală şi literară europeană. Actualitatea lecturii critice, miza actualităţii depline a poeziei eminesciene şi acomodarea demersului critic la perspectiva (post)postmodernă a cititorului de astăzi sunt cele trei comandamente ale scriiturii. Polemica deschisă cu poncifele gândirii critice şi cu inerţiile de metalimbaj însoţesc demersul în componenta sa sintetică şi nuanţează analizele de text:

> „E. nu este propriu-zis un «ultim mare romantic » european, cum s-a zis, aşezat la coada unui mare curent poetic, este un poet care reformulează dintr-o perspectivă proprie miturile romantismului în pragul modernităţii şi le îmbogăţeşte cu experienţa culturală a altei lumi (răsăritene)."

Iar primele trei poezii publicate de poet conţin deja, în viziunea criticului ce se ocupă de teme, de simbolurile esenţiale, precum şi de arhitectura semantică a textelor, germenii eminescianismului. Aceştia sunt „atitudinea hiperionică", „muzica inconfundabilă a versurilor" şi marea forţă lirică a negaţiei.

Sinteza obligatorie îşi face loc în corpul articolului, ocupând un spaţiu semnificativ şi transformând metadiscursul într-un ministudiu aplicat, metodic, purtat de o mare forţă a gândirii critice. Poetul negativist, neîncrezător în forţa tămăduitoare şi compensativă a creaţiei, şi recurenţa unor motive şi scenarii lirice sunt ideile – forţă care susţin eşafodajul

BDD-A3404 © 2009 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:58:32 UTC)

demonstrativ. Circulaţia acestor elemente recurente - mituri înzestrate adesea cu funcţie de structurare macrotextuală – asigură operei eminesciene, deopotrivă în antume şi în postume, timbrul propriu. „Mitul naşterii şi al morţii universului" este cel dintâi, urmat de „mitul istoriei", „mitul dascălului", „mitul erotic", „mitul oniric", „mitul întoarcerii la elemente", „mitul creatorului" şi „mitul poeziei". În stilul său inconfundabil, criticul punctează esenţialul – nu elementele explicite de artă poetică sunt importante, cât formula *indirectă* a mitului,

> „ca expresie a unei muzicalităţi interioare profunde, un orfism generalizat, o muzică inconfundabilă care devine semn de identitate al eminescianismului, ideile, stările de suflet, un mod de a fi în lume, viziunile, miturile, toate vin şi se pierd într-un discurs esenţialmente muzical."

Şi dacă se poate vorbi de romantism eminescian, atunci acesta este unul spiritualizat, asumat, asimilat, redimensionat pe coordonatele structurii creatoare unice – fapt vizibil, de plidă, în poemele numite de critic *sincretice* – **Memento mori, Povestea magului călător în stele, Strigoii** etc. În mod deosebit reţine atenţia criticului **Rugăciunea unui dac**, o „călătorie a spiritului romantic la capătul negaţiei". Vizionarismul poetic eminescian, cu toate componentele şi ipostazele sale textuale îşi găseşte, astfel, o nouă coerenţă, sub semnul negaţiei. Instrument liric de o extraordinară forţă, mobilizând mituri, simboluri şi scenarii şi coagulând lumi posibile, negaţia este, totodată, principalul operator lexico – semantic al discursului critic. Chiar şi atunci când este secondată de o „figuraţia lirică formidabilă", sau contrazisă de „vitalitatea şi originalitatea lirică din interiorul expresiei lirice", negaţia traversează scriitura eminesciană în ansamblul ei, dinamizând-o. Ardentă, ca în poemele care construiesc o „metafizică originală (metafizică tipic poetică, aceea care pune în discuţie fundamentele lumii)", sau domoală, discretă, prezentă în tonurile melancolizate şi în concretizările „poeticii graţiosului" ori în alerta „poezie mozartiană", negaţia se asociază primelor semne de modernitate prezente, de pildă, în **Odă (în metru antic).**

Perfect capabil să măsoare valoarea estetică a textelor eminesciene cu un metalimbaj anume forjat, cu nimic mai prejos de ardoarea creatorului din secolul al XIX-lea, criticul îşi selectează argumentele din metadiscursul de specialitate şi din cel poetic consacrat. Fie „un uragan înmărmurit", fie *necuvânt,* nu doar debutul, ci întreaga desfăşurare lirică a **Odei** evidenţiază „valorile negative" – „semn de modernitate" şi obligă la a semnala particularităţile de structură şi de semnificaţie ale textului: „indeterminarea obiectului liric", „confesiune purificată, spiritualizată", „mare combustie interioară" şi „suferinţă de ordin ontologic cu cauzalităţi misterioase."

Autonomă faţă de corpul articolului, şi vădind o vibraţie lăuntrică ce reînsufleţeşte textul **Odei** şi-i actualizează acut valenţele, analiza poemului depăşeşte, cu siguranţă, miza unui articol de dicţionar despre literatură, dar răscoleşte benefic spiritul lectorului obosit de lupta cu anchilozele meta –discursului şi cu idiosincraziile criticilor:

> „Sigur e faptul că poemul tulbură întâi prin mândra lui suferinţă, prin expresia unei superioare întâlniri a spiritului cu nepăsarea tristă. Asta vrea să spună abstragerea geniului, triumful spiritului care îşi învinge, prin chiar faptul de a-l gândi şi a-l cuprinde, tragicul existenţei. Ce splendid sună şi cât de adânc răzbat în fiinţa noastră înfricoşată de moarte aceste propoziţii de o simplitate nefirească."

Unitatea ansamblului viziunii critice se fundamentează pe modelul de lume imaginat de poet, descifrabil în toate compartimentele scrisului său – în lirică, în proza literară, în teatru, în publicistică. Particularitatea prozei eminesciene – pe ale cărei paradigme discursul critic sintetizator le identifică şi le argumentează – constă în asumarea speculaţiei metafizice şi a celei ideologice ca instrumente narative cu funcţie persuasivă. Altfel, proza aceasta, „inegală, fragmentară, pe alocuri brutal ideologică sau, dimpotrivă, sentimentală, melancolizată, onirică" s-ar situa sub importanţa valorică a poeziei. Se reunesc, aici, „epica tipic romantică", „direcţia confesivă", „proza fantastică şi metafizică", „epica arheică", „fabulosul popular",

BDD-A3404 © 2009 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:58:32 UTC)

„fiziologiile realiste în tradiția moraliştilor din epoca paşoptistă" şi „modelul de existență" din nuvela **Cezara.**

Pe deplin adecvat ipotezei apartenenței poetului la un romantism redimensionat, adesea în proximitatea modernismului, metalimbajul complex slujeşte ca bază şi pentru identificarea centrilor de interes care s-ar cuveni să rețină atenția cititorului actual:

> „recitind azi aceste proze fantastice, intelectualizante, ardent ideologice, pline de concepte şi mai totdeauna puse sub semnul unei metafizici de tip romantic ... se constată că ele nu s-au învechit decât prin limbajul lor uneori idilizant şi, poate, prin speculațiile nu totdeauna suficient asimilate epic. Rămâne însă solid fondul epic reflexiv în narațiune şi rămân paginile de o sclipitoare originalitate prin care **E.** se revelează un mare creator oniric şi totodată un mare poet al peisajului «stelos», cum zice el, un poet al diafanului spiritualizat."

În ceea ce priveşte proza jurnalistică eminesciană, polemicile care s-au iscat în jurul ei se datorează, crede criticul, unei lecturi neadecvate. Din punct de vedere istoric, ideile politice şi sociale ale poetului nu se susțin. Din unghi literar, însă, lucrurile stau cu totul altfel. Preocupat de imperativul adevărului – proiectat la scară națională şi supranațională – Eminescu asociază *pamfletul* cu *mesianismul* – „o combinație rară" – şi elaborează, dincolo de intenția primă a scriiturii, un model mental de lume, cu instrumentar literar. Iar „creația poate transforma o teorie discutabilă într-o utopie acceptabilă estetic". În felul acesta, cu fermitate maioresciană, eroarea de receptare şi de încadrare a publicisticii eminesciene este corectată.

Selecția de citate care încheie articolul punctează elementele – cheie ale demersului critic, ca un metametadiscurs la a cărui autoritate criticul înțelege să apeleze în scopul autovalidării perspectivei proprii.

BIBLIOGRAFIE

*** 2007.*Dicționarul literaturii romane de la origini până al 1900*, Academia Română, editia a doua, Bucureşti: Editura Gunivas.

***2005. *Dictionarul General al Literaturii Romane, E/K*, Academia Română, Bucureşti: Editura Univers Enciclopedic.

ABSTRACT

With regard to the literary phenomenon manifested in the age of Postmodernism, there can be noticed a series of critical re-evaluations and canon metamorphoses up to its deconstruction–reflected within the critical discourse implicit selection and the value judgments put forward. With reference to Romanian literary dictionaries, the pretension of being exhaustive adds to the critic's strong commitment to choose and validate both authors and literary texts. Corroborated, these two perspectives put in balance, each in its turn, the obligation of guiding the reading and legitimizing the literary fact through and beyond the institutionalized critical system.

BDD-A3404 © 2009 Editura Europlus

Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:58:32 UTC)